

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:	Pretiuu insertiuniloru:	Corespondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutulu pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.— cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 anu . . . 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . 7 „ — „		
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „ 50 „		

Congresulu bisericescu alu metropoliei ortodoxe romane din Transilvania.

Duminea in ¹/₁₃ Octobre s'a intrunitu congresulu bisericescu in sesiunea ordinaria a anului curinte. Dupa celebrarea santei liturgie, la care a pontificatu Inaltu Preasantitulu Archiepiscopu si Metropolitu Mironu, insocitu de asistentia numerósa de conliturgisitori, a urmatu rugatiunea de invocarea spiritului santu. Seversite ceremoniele religióse, Inaltu Preasantitulu metropolitu a pronunciatu urmatoriulu cuventu de deschidere:

„Preasantitiloru Domni si frati Episcopi! Preastimatiloru domni deputati! Iubitiloru frati, iubitiloru fii sufletesci!

Dupa unu restimpu aprópe de patru ani întregi astadi avemu fericirea de a vedé éراسi intrunita aiciá suprem'a corporatiune a bisericei nóstre nationali, adeca congresulu provinciei nóstre metropolitane pentru a-si suscepe agendele sale ordinare.

Momente raris si preste totu de mare insemnatate sunt in viéti'a nóstra sociala bisericésca intrunirile congreselor, in cari adeca ierarhii impreuna cu reprezentantii alesii ai clerului si ai poporului din intrég'a provincia metropolitana se aduna pentru a regulá prin buna contielegere organismulu vietii nóstre publice brisericesci si a dá functiuniloru aceluia directiunea salutara.

Momentulu de facia pe langa insemnatatea sa generala cu atât'a ni se presenta inca si mai seriosu, cu cátu mai tare se semte: cá regularea ulterioara a trebilou nóstre bisericesci, suplinirea lucunelor din statutele, ce le avemu degiá, coregerea conceptelor diferite despre potestatea bisericésca, esplicarea si aplicarea corecta a institutiuniloru mai noue aduse in armonia cu basele canonice, apoi aflarea medilóceloru, ce ni mai lipseseu la regularea si sustienerea, organismului bisericescu si preste totu promovarea scopuriloru, cari ne unescu intr'o bisericu nationala, — dicu tóte acestea pretindu intréga salicitudinea congresului nostru.

Este acest'a cu deosebire pentru mine unu momentu seriosu, candu adeca aflandu-me acum pentru antai'a óra ca archiepiscopu si metropolitu in faci'a congresului nostru ordinariu recugetu la greutatile multifarii, cari in decursulu timpului am avutu de a le intempiná in oficiile mele, si cari au adusu cu sine, ca se lipsésca inca multe din celea sperate, si se nu fiu in stare de a presentá supremei nóstre corporatiuni bisericesci tóte rezultatele, câte le doriám a le ajunge prin functionarea mea.

Cu tóte acestea me semtu indreptatitu a sperá, cá congresulu nostru degiá intrunitu va aprecia cu indulgentia cele din trecutu, ér mesurile pentru viitoriu le va combiná asia, ca acelea se-mi dea modru si putintia de a satisface justeloru asteptári intr'o mesura, carea si pentru mine, dar mai vertosu pentru publiculu nostru bisericescu se fie pedeplinu multiemitóre.

Nutritu de acésta sperantia ve salutu cu sincera dragoste Pré santitiloru frati episcopi si Pré stimatiloru deputati congresuali, si contandu la unu cursu normalu alu desbateriloru nóstre congresuali, sesiunea ordinaria a congresului nostru nationalu bisericescu pentru noulu periodu, in care ne aflám, o dechiaru de deschisa.“

Dupa acestu discursu intimpinatu cu viue aplause din partea membriloru congresuali, Presiedintele congresului, Inaltu Preasantitulu Metropolitu chiama de notari ad hoc pre Nicolau Mihaltianu, Bugarinu, Vasiliu Belesin, Paulu Rotariu, A. Damaschinu, Ioanu Ionasiu, V. Mangra, Munteanu si Piposiu, si facendu-se apelulu nominalu, invita pre membrii presenti se-si presenteze credentionalele. Apoi se face impartirea deputatiloru in trei sectiuni verificátore astfelu, ca deputatii din dieces'a Aradului, formandu sectiunea I. se verifice pre cei din archidieceasa, cari forméza sectiunea a III. si cei din archidieceasa pre cei din dieces'a Caransebesiului, cari forméza sectiunea a II. ér cei din dieces'a Caransebesiului pre cei din dieces'a Aradului. In modulu acest'a constituindu-se sectiunile, actele referitóre la alegeri se impartu sectiuniloru

respective, a caroru raporte au urmatu in siedinti'a a II. de luni. Raportorulu sectiunei I. Vinc. Mangra propune pentru verificare 14 deputati din archidieceasa. Raportorulu sectiunei a III. An. Trombitasiu propune 16 deputati din dieces'a Caransebesiului pentru verificare si I. Petricu, raportorulu sectiunei a II. propune 13 deputati din dieces'a Aradului pentru verificare, la olalta 43 deputati congressuali verificati. Acestu numeru fiindu mai micu decâtu jumatarea tuturor membriloru, congressulu nu se póte constitui. Acésta pedeca provenise de acolo, cà sectiunile verificátore au recomandat pentru verificare numai pre deputatii, cari in persóna au prezentatu credentionalele loru la birou. Insa pentru delaturarea ei, presidiulu invita sectiunile se continue mai departe lucrarile loru, esaminandu si alegerile deputatiloru, cari si-presentara credentionalele mai tardiu. Astfelu apoi ridicandu-se numerulu celoru verificati la 48, congressulu se declara de constituitu, si presidiulu pune la ordine alegerea notariloru congressuali si a comisiuniloru congressuale.

Se alegu de notari: Nicanoru Fratesiu, Vasiliu Belesiu, Bugarinu, Rubinu Patitia, Dr. Almasianu, Paulu Rotariu, Vincentiu Mangra, Munteanu si Iliu Traila.

In comisiuni se alegu, si anume in comisiunea verificatore 3 membri: Nicolau Mihaltianu, Alesiu Popoviciu, si I. Petricu.

In comisiunea organisátore 9 membrii: Nicolau Pope'a, Parteniu Cosma, An. Trombitasiu, G. Cratiunescu, N. Zigre, Vincentiu Babesiu, Ioanu Popoviciu, Radulescu si Ioanu Bartolomeu.

In comisiunea scolara se alegu érași 9 membrii: Dr. Puscariu, Dr. Hodosiu, Stefanu Iosifu, Petru Suci, Vincentiu Babesiu, Dr. Vasiciu, Nicolau Andreeviciu, Ioanu Ionasiu, si Miclea.

In comisiunea financiara se alegu 9 membrii: I. Hanea, Filipescu, Cav. de Puscariu, Davidu Nicóra, Sigismundu Popoviciu, I. Tieranu, Atan. Ioanoviciu, Ar. Damaschinu si Ianculescu.

In comisiunea pentru petitiuni se alegu 3 membrii: Zacharie Boiu, Alesiu Popoviciu, Major Iacobiciu.

In comisiunea pentru regularea parochieloru, compusa din 9 membri, se alegu: Iosifu Baracu, Parteniu Cosma, Codru Dragusianu, Georgiu Cratiunescu, Vincentiu Mangra, Alesandru Ioanoviciu, Ioanu Bartolomeu si Aronu Damaschinu.

In comisiunea pentru esaminarea proiectulu de regulamentu pentru procedur'a disciplinara si matrimoniala, substernutu congressului de consistoriulu metropolitanu, se alegu: Zacharie Boiu, Dr. Borcea, N. Gaetaru, Meletiu Dregheciu, Dr. Marienescu, Vinc. Babesiu, G. Pesteanu, Iliu Traila si I. Petricu.

In comisiunea pentru fondurile comune dieceseloru Aradu-Caransebesiu se alegu: Nicolau Mihaltianu, Cav. de Puscariu, Dr. Pacurariu, I. Groza, Alesiu Popoviciu, Paulu Rotariu, Nicolau Andreeviciu, I. Ianculescu s Iuliu Petricu.

Proiectu

pentru regularea procedurii si a competentiei foruriloru bisericesci in provinci'a metropolitana a romaniloru greco-orientali din Ungari'a si Transilvani'a.

I. Liniamentele fundamentali

pentru procedur'a in cauzele matrimoniale si disciplinari.

1. Conformu statutulu organicu justiti'a se administra prin trei foruri, adeca: prin scaunulu protopresbiteralu, consistoriulu diecesanu, respective archidicesanu, si consistoriulu metropolitanu.

2. In materi'a de fondu si anume, pentru cercetarea cauzei si aplicarea probeloru esterne asupra-i, administrarea justitiei bisericesci se face prin procedura investigatória si acusatória combinata; instantiele sunt cele regulate prin stat. org.

Prin dóue instantie au se tréca *ex offo* numai cauzele matrimoniale, candu se decide despartirea totala; tóte celelalte au se tréca la a II. si respective a III. instantia numai in casu de apelatiune.

3. Apelatiunea are locu in contra sentintieloru meritoriali, recursulu in contra decisiuniloru interlocutorie, reviziunea in casuri de evidenta trecere cu vederea, séu de contraria aplicare a canóneloru in fondu; nulitatea in casuri de necompetentia a forului séu de sentintie aduse fara observarea procedurii normativu prescise pentru procesulu ordinariu.

4. Tóte suplicele pentru remedie se indrépta catra forulu nemidilocitu superioru, dar se presinta in terminulu deschisu la prim'a instantia. Cele tardiu prezentate, se respingu prin decretu alu primei instantie, in contra carui decretu partea, déca crede a-lu poté dovedi de neintemeiatu, are dreptulu de recursu la instanti'a superióra, càrei apoi caus'a se substerne cu tóte actele pe langa raportu. Cele prezentate deadreptulu la forulu superiøre, se remitu cu decretu numai decâtu primulu foru, pentru de a-si face oficiulu in privinti'a terminulu, a instruirii si a raportulu.

5. Fie-care remediu se póte folosí contr'a unei acelei-a-si decisiuni giudiciale numai un'a data. Apelata dela instanti'a II. se da numai in casurile, pentru cari esista a III. instantia.

6. In contr'a decisiuniloru consistoriulu metropolitanu nu mai este nici unu remediu. Gravamine la congressu, respective la santulu sinodu archierescu sunt permise, dar ele nu potu impedeá esecutiunea sentintieloru si peste totu a decisiuniloru scaunulu metropolitanu in casuri concrete.

7. Ori ce plansori, acuse séu aretári in cauze matrimoniale, séu de disciplina bisericesca, in scrisu séu cu gur'a, se facu deadreptulu la forulu competente.

8. Asupr'a unei atari aretári, acuse séu plansori, ba si numai asupr'a faimei publice, devenite la cunoscinti'a forului competente, despre vr'o grea faradelege in viéti'a si administratiunea bisericesca forulu competente, ascultandu numai decâtu pe asesorele referinte in cauze de asta natura, constata pre-alabilmente competentia si conformu acesteia printr'unu scurtu decretu, in care se amintesce acést'a procedere, dispune investigatiunea.

9. Investigatoriulu, care la scaunulu protopresbiteralu póte se fia insusi protopopulu séu locutienatoriulu aceluia, precátu espunerea plansorii séu acusei in careva privintia esentiala n'aru fi destulu de chiara, i-midilocesce completarea si respective precisarea prin ascultarea partii cuerulante séu denunciate, specialu asupra probeloru, de cari dispune; dupa aceea citéza la unu scurtu terminu pre inculpatu, si-lu esamina la protocolu inaintea unui martore pofititu si respective admisu de elu, atátu asupr'a punturiloru de plansóre séu acusa, respective a obiectulu taimiei publice,

câtu si asupr'a contrapobeloru, ce aru avé la dispositiune, luandu-i subscrierea, precum si a martorelui.

10. Déca acésta ascultare, respective procedere prealabila aru invederá, cá plansórea séu cá acus'a, respective faim'a respandita n'are temeiuu recerutu pentru o mai departe cercetare meritoria pre calea procesului ordinariu, séu cá caus'a de neintelegere, de diferintia, ori conflictu, dupa natur'a ei, se póte complaná prin contelegere reciproca si fara dauna pentru ori cine alu treilea, partea cu plansórea respective cu acus'a se chiama in persóna inaintea investigatoriului si esplicandui-se starea lucrului, se provóca a consenti, ca investigatiunea mai departe sè se siste simplu, séu dupa impregiurari, caus'a sè se tracteze ca bagatela, séu in fine sè se inchieie printr'o dispetiune óre care provisoria. Urmandu astfelu de consentimentu, acél'a se introduce ca de incheiare a procesului verbalu facutu asupra causei, apoi subscriindu-se de parte si de investigatoriu, se subterne forului competente, carele déca lu provede cu a sa subscriere aprobatoria, caus'a deocamdata se considera de terminata si acusatulu numai decátu se face despre acést'a insciintiare, fara admiterea vre-unui recursu contr'a acestei procederi. Totu asemenea se procede, candu asupra faimei publice prin ascultarea inculpatului si respective prin documentele produse de elu la investigatiunea prealabila, acea faima se invederá de neintemeiata, si in acestu casu inculpatulu este in dreptu a se folosí de decretulu de insciintiare, pentru de a desminti faim'a falsa. Se intielege de sine, ca daca investigatoriulu, pentru scopulu inlesnirii unei atari complanari aru aflá de neaparatá trebuintia, prelanga examinarea acusatului si confrontarea aceluia cu acuatoriulu séu cu acei'a, pre cari dupa faima i-arú privi, séu i-arú atinge faradelegea de sub intrebare, i-sta in voia a o face.

11. Nepotendu-se astfelu complaná si respective terminá o afacere, caus'a se aduce inaintea scaunului, respective a senatului, care dispune numai decátu procedur'a ordinaria si insciintiéza despre acést'a pre parti. In contra acestei dispetiuni póte sè se face recursu la forulu superiore, numai pe motivulu, cá complanarea n'a succesu din vre-o vina a investigatoriului.

12. Procedur'a ordinaria este orala, si imediata si partiloru li e permis a 'si luá unulu sáu doi martori la pertractare publica; publicitatea prin conclusu alu forului, póte se fia redusa la unu minimu séu si eschisa de totu, fara ca in contr'a unui atare conclusu sè se admita v'runu remediu de dreptu.

13. In procedur'a disciplinara, forurile bisericesci avendu in vedere in prim'a linia interesulu moralu alu bisericeii si alu societatii crestine ortodoxe, procede preste totu din oficiu ne mai asteptandu suplice si intetiri speciali din partea privatiloru, lasandu totusi partiloru interesate tóte inlesnirile aperarii interesloru, si respective a persóneloru loru, pentru de a inaintá si prin acést'a scóterea la lumina a adeverului si a dreptátii. De asemenea particularii de adreptulu interesati in cauza, au dreptulu de a se servi prin tóte fazele procesului si la tóte infaciosiarile loru de consiliari in dreptu, luati prin liber'a alegere dintre barbatii preceptoru de cause, cari constituiti in faci'a forului, séu prin plenipotentia data naintea a doi martori la rendulu loru trebe se fie primiti si ascultati cá reprezentanti ai partii concerninti.

14. Dispunendu-se procesulu ordinariu, partile intr'unu modu sicuru si deplinu justificabile, pentru o anumita di si óra se chiama la judecata cu tóte documentele si respective marturiile loru, precum si cu consiliarii loru, prelanga esacta informatiune, cá probele, ce la acésta pertractare ordinaria nu se voru presentá, mai departe nu se voru luá in consideratiune.

15. La diu'a si ór'a anumita, infaciosianduse cei chiamati, forulu bisericescu mai antaiu de tóte dá lectura procesului verbalu asupr'a investigatiunei prealabile, constata facut'a

citatiune, apoi examina partile, asculta in casu de necesitate pe jurisconsultulu seu si pre consilierii particulariloru, si astfelu, stabilindu-si definitivminte competintia procede la constatarea causei in fondu, prin examinarea precisa, la protocolu, a martoriloru si respective a documenteloru scrise séu si a corpului de delictu, dar numai asupra faptului de sub intrebare séu a relatiuniloru directe catra acél'a; jóra dupa necesitate pre martori, séu le iá parol'a — totu numai asupra faptului si respective a relatiuniloru aceluia, apoi da urmare pledoareloru, adeca acórda cuventulu in doue ronduri consecutive, mai antaiu jurisconsultulu oficialu si partii acusatória, respective consiliariului ei de dreptu — pentru sustienerea, dupa aceea acusatulu séu acuatoriloru, respective consiliariiloru loru — pentru combaterea acusei, si facendu unu scurtu procesu verbalu despre acésta procedere, membrii forului delibera intre sine asupra cestiunii: *déca prin acestea examinari si pledoare se afla destulu de luminati asupra causei controversé? ceece ce prin majoritate de voturi afirmandu-se si insemnandu-se in procesulu verbalu, membrii judetiului delibera singuri, chiaru si fora jurisconsultulu oficialu asupr'a causei in fondu si de a aduce seutintia. Ér dechiarandu-se maioritatea membriloru forului neluminata din destulu, se aduce decisiune pentru completarea procederei, specificandu-se modulu si directiunea si esecutandu-se acést'a decisiune indata, unde impregiurarile permitu, é' unde nu, punendu-se aci mintenu altu terminu, catu mai scurtu, si instruindu-se prin presiedinte partile, cum ca la acél'a au sè se infaciosiedie nesmititu — nu numai ca si la celu de lacia, ci potendu aduce si alte nóue documente, respective marturii spre lamurirea causei.*

Asfelu de decisiune pentru completare, numai un'a data se póte luá, si in contr'a unei atari n'are locu nici unu remediu de dreptu.

16. Daca la diu'a de infaciosiare partea acusata nu s'ar presentá inaintea judetiului, séu vre-o parte aru veni cu plansórea, cá careva martoru refusa a se infaciosiá si a face marturia fara mandatu judecatorescu, si preste totu daca judetiulu dupa o procedere regulata pana la pledoare aru aflá, cá in lips'a si pentru absentia cutarei parti séu cutaroru martori nu este cu putintia a se lamuri caus'a si a se aduce o judecata meritoria drépta: in atare casu prelanga amenarea pledoareloru póte dispune nou terminu de infaciosiare pentru tractarea causei; luandu intr'aceea tóte mesurile necesari, pentru ca partea si respective marturi'a trebuintiósá se póta fi ascultata.

Asfelu de amanare inca se póte decretá numai un'a data, fara admiterea vre-unui remediu de dreptu. De aici incolega este a se incheiá pertractarea prin sentintia.

17. In absentia séu din contumacia se póte aduce judecata meritoriala de locu la primul terminu de infaciosiare, candu caus'a in sine este destulu de chiara, séu prin probele ce stau la dispositiune se póte destulu chiarificá si fara intrevenirea partii, cu séu fara ajutoriulu consiliariului seu de dreptu.

18. Tóte examinarile câte au locu la pertractarea ordenaria, se facu prin presiedinte; priu densulu se punu intrebarile. La fie-care persóna séu documentu inse dupa ce presienditele si-a terminatu interogatoriulu si respective censurarea cu ochii a documenteloru, toti votantii precum si partile, jurisconsultulu oficialu si aperatorii partiloru au dreptulu de a face si ei din a loru parte intrebari si respective observatiuni, avendu a se insemná la protocolu si alu acestor'a resultatu.

19. In casu de apelatiune si apoi de desbatere meritoria la forulu superioru de a dóu'a si respective a trei'a instantia, partiloru le sta in libera voia, de a se representá si a-si aperá caus'a si prin consiliari de dreptu, pe teme iulu constatariloru dela prim'a instantia.

20. In casurile de revisiune forulu superioru competente ascultandu pe jurisconsultulu seu, judeca numai dupa

acte si anume dupa motivele sentimentii atacate, respective dupa lamuririle date prin raportulu substernatoriu.

21. Candu forulu superioru anuléza sentimentia forului inferioru, totdeodata indigita respicatu procedur'a, ce are sè se tiena mai departe.

22. Sentintiele si preste totu dispositiunile mandative ale forurilor bisericesci sunt definitiv valide séu escutabili, indata ce in contr'a loru, dupa acésta procedura nu mai esiste remediulu apelatei, séu remediulu permis n'a fost folositu la terminu.

23. Esecutiunea se face prin forulu primei instantie, respective printr'unu insarcinatu alu acelui'a, dupa o modalitate corespundietória scopului si impregiurariloru, pre carea daca n'ar fi prescris-o sentimentia, trebue s-o dispuna forulu esecutionalu, si s-o esecute, implorandu la casu de necesitate asistentia puterei civile de statu.

In contr'a statoritei modalitati de esecutiune nu se admite recursu, ci numai dupa completarea esecutiunei, in contr'a modului de procedere. Asupra unui atare recursu decide forulu sentimentii definitive ce s'a esecutatu.

24. In acésta procedura peste totu decursulu si prin tóte stadiile ei investigatorii si judecatorii fiindu indetorati a informá bine pre parti despre tóte drepturile si detorintiele loru, despre probe si remedie, despre termine si urmari, pelanga acést'a partiloru fiindu lasata tóta libertatea de a perare in persóna si prin proprii consilieri esperti, restitutiunea in întregu, séu repunerea in statulu de mai nainte, nu se admite nici intr'unu casu; ér reasumarea si respective renoirea unui procesu pre bas'a de documente plausibili, mai tardíu castigate, póte fi admisa numai prin decretu alu forului, la care s'a terminatu caus'a, si numai in cause de mai mare importantia, unde adeca se lucra derevindecarea onórei séu a oficiului, si preste totu a unui dreptu perdutu in societatea si respective in viéti'a constitutionala bisericesca, séu de legatur'a, respective desfac erea legaturii conjugáli. Reinoirea procesului nu impedece esecutarea sentimentii.

25. Suspinderea dela oficiu are locu in procedura, candu de odata cu prevenirea la cunoscentia capului diecesei a uneia mari faradelegi, respective a unui gravu escesu, séu candu in cursulu inceputei investigatiuni, prin date autentice seu prin propria marturisire a inculpatului functionariu bisericescu, scolaru séu fundationalu, se invederéza: cumca continuarea oficiului prin unu atare functionariu este impreunata cu periclu pentru cele mari interese ale bisericeii, pentru ortodocsia, pentru moralitatea publica, pentru functionarea in pace si ordine a instituteloru si institutiuniloru bisericesci si scolari, si pentru averea bisericesca-scolara.

Candu astfelu de periclu este nu numai amenintatoriu, ci dejá a inceputu a trece in fapta, suspinderea se póte estinde si asupr'a beneficiului.

Suspinderea dela beneficiu sub investigatiune avendu locu numai in casuri fórte grave, ea nici in atari casuri nu se estinde preste mai multu cá diumetate din beneficiu.

26. Suspinderea in cursulu investigatiunei se enuncia prin forulu competente de prim'a instantia, la propunerea, de catra presidiu espresu incuviintiata si bine motivata a investigatoriului. Ea este provisoria, adeca pana la aducerea sentimentii meritorie, care o sustiene séu o redica.

27. In contr'a suspinderii sub investigatiune, este admisu recursulu separatu la a dóu'a instantia, fara a impedece prin acést'a cursulu investigatiunei, séu a sistá esecutarea suspensiunei. Asupr'a unui atare recursu forulu primei instantie in celu mai scurtu timpu inainta cu reportu actele concerninti, si anume recursulu cu conclusulu suspensiunei, cu motivele si pelanga datele, pre cari se baséza, tóte in espeditiune autentica, forului apelativu, intr'aceea continuandu-se investigatiunea cu întetire.

II. Probele in procedur'a ordinaria.

1. Probele se facu prin propria marturisire séu recunóscere inaintea judetului; prin documente scrise si marturii viue, cari potu fi si asupr'a recunóscerei private a faptului naintea mai multor'a, prin aretarea necsului logicu între inculpatu si corpulu delictului. Valórea acestoru probe este a se cumpani dupa claritatea si respective autenticitatea loru, precum si dupa potrivirea loru cu impregiurarile.

2. Depline sunt probele, candu ele nu lasa nici cáta indoiala asupr'a intielesului si aplicabilitatii loru la casu.

3. Detorintia partiloru este a se ingrigi pentru astfelu de probe in causele loru; ér a judecatoriului bisericescu e, a cere si cautá astfelu de probe, respective a pune astfelu de întrebari marturiloru adusi de catra parti, încátu prin respunsulu acelor'a sè se póta formá asemenea probe. Spre acestu scopu judecatoriile bisericesci sunt îndreptatite asupr'a marturisiriloru facute inaintea forului, a luá parol'a de onóre, si chiaru juramentulu marturielor de religiunea ortodocsa, ér pre marturi de alta confessiune pe calea recuistiunei a-i ascultá si a-i jurá prin propriile loru organe competente. Totusi juramentulu se aplica numai in casuri de necesitate si de importantia.

4. Lipsindu probele depline, adevrintia se póte admite prin probe asupr'a coincidentiei impregiurariloru, cari probe inse, pentru de a poté întemeia pe ele o sentimentia condamnatória, trebue se fie in acelu gradu destule si secure, încátu din ele fapt'a si culp'a inculpatului se fie evidente.

5. Totu sub acestu criteriu cadu si actele, respective sentimentiele criminali ale tribunaleloru publice de statu, candu acelea se punu de base la procedur'a fouriloru bisericesci.

III. Terminele.

Terminele sunt dupa natur'a lucrariloru de implinitu, dela un'a diua séu 24 óre, pana la unu anu si un'a diua.

1. In procedur'a sumaria decisulu si esecutiunea de comunu au sè se intemple la momentu séu in 24 de óre.

2. Terminele pentru ascultarea prealabile se punu dela trei dile pana la trei septemani, si aceste din motive demne de consideratu, se potu prolungi.

3. Terminele pentru pertractare ordenaria in causele matrimoniali se punu de comunu mai lungi, in cele disciplinari mai scurte; preste totu între 14 si 40 de dile.

4. Terminele pentru insinuarea si substernerea apelatei sunt de 14 dile, si nu se potu prolungi.

5. Terminele pentru esecutiune, respective implinirea unei indatoriri impuse prin sentimentia séu altu mandat judecatorescu, trebue amesurate urgentiei si greutatiloru impreunate cu implinirea; nu se potu inse estinde preste 3 luni de dile.

6. Terminele citationali prin edicte sunt in cause matrimoniale de 1 anu si 1 dí, ér in cealalte de 3 luni.

7. Terminele se computa dela diu'a, candu ele s'au facutu cunoscute partiloru detórie a implini dispositiunile judecatoresci, si se considera de deschise pana la ór'a de médiadi a dílei corespundietórie.

IV. Regularea competentiei forurilor bisericesci.

1. Totu felulu de cause si respective certe din casatoria, pentru scopulu de despartire totala séu temporala, ori macar pentru alta careva dispositiune, respective pedepsire bisericesca, apartienu competentiei scaunului protopresbiteralu.

2. Causele disciplinari séu corectionali asupr'a tuturiloru preotiloru, diaconiloru, clericiloru, invetiatoriloru si suplentiloru invetiatoresci, persóneloru de administratiune bisericesca-scolara, si de manipuliune a averei bisericesci-scolare, precum si asupr'a tuturiloru crestiniiloru ortodocsi,

adulti, pentru negriginția și abuzul față de oficiul și respective de detorința lor ca atari, s'eu pentru portare nemorală, aparținând la consistoriu, înse consistoriul poate delega și în aceste cauze pre scaunele protopresbiterali ca foruri de I instanță.

3. Totu acestei competențe consistoriale aparțin cauzele disciplinare de procedura ordinară în contr'a protopopilor s'eu administratorilor protopresbiterali, în contr'a directorilor cercuali s'eu districtuali de școli în contr'a profesorilor dela institutele centrale și în contr'a asesorilor consistoriali, pentru negriginția și abuzuri în sfer'a lor de activitate. Nu altmintre și cauzele de conflicte între două s'eu mai multe protopresbiterate, între protopopu respective administratoru și sinodu protopresbiteralu, dar acestea plenului consistorialu.

4. Conflictele între diecesa și diecesanu s'eu vicariulu acestu'i'a, mai anume între consistoriu s'eu sinodulu eparhiale cu capulu seu; mai departe între un'a și alt'a diecesa s'eu a organelor lor centrale între sine, de asemenea planșorile, respective acușele pentru escese și abuzuri în contr'a persoanei arhierieului s'eu a vicariulu episcopescu, și preste totu gravaminile pentru calcarea constituției s'eu desconsiderarea spiritului ei prin organele chiamate spre aplicarea ei, — aparțin plenului consistoriulu metropolitanu, carele print'o comisiune permanentă de trei membri, alesi câte unul în fie-care senatu, le cercetă și instruiță și astfel le aduce spre decideră în ședință plenară.

6. Cauzele de disciplină ale studenților dela institutele pedagogice și clericale pre tempulu studiilor aparțin excepționalminte în prim'a instanță la consiliulu profesorilor, și a două la consistoriulu eparhialu. Dar normele procedurii ordinare se aplica la acelea numai în cazuri, cându se lucrează de eliminarea pentru totu deun'a din institutu. Alte pedepse se decernu în ambele instanțe după simpl'a examinare și dezbateră a casului, și aci ori care mai departe remediul este deschis.

Din ședință plenară a Consistoriulu metropolitanu, ținută în Sibiu la 30 Septembrie 1878.

Ceva referitoriu la educațiunea de casa.

Un'a din cele mai mari greutăți, ce o intempina școlile noastre confessionale este fără îndoială impregiurarea, că pruncii în cele mai multe părți vinu la școlă cu foarte puțină pregătire. Acestu defectu provine de siguru parte din impregiurarea, că femeia română petrece o parte mare de timpu mai cu seama v'era departe de pruncii sei, ér pre de alt'a că la noi până în momentu nu s'a pus și nu s'a pututu pune pondulu necesariu pe educațiunea fiit'orelor mame. Abia în timpulu din urma a dispusu superioritatea diecesana desi până acum în unu modu nu pe deplin satisfactoriu cu recerintiele poporulu nostru, a creă unde numai se poate școlă de fetițe și a se introduce în ele invetiatorescualificate. Sub astfelu de auspicii sperăm, că se voru pute repară multe calamități ale trecutulu, și se voru face și în acésta direcțiune pașii necesari spre progresu. Cându vomu ajunge stadiulu acest'a, atunci mamei române nu-i voru lipsi medilócele de a tractá pe pruncii sei după recerintiele pedagogice.

Până atunci înse credem a fi necesariu, ca factorii angajați în caus'a invetiamentulu se lucre și în acésta direcțiune cu medilócele ce le stau la dispozițiune. Este știutu, ca prim'a condițiune în dezvoltarea inteligenței omenesci este unu corpu cu organe sanatoșe, și cu deosebire cu senzuri sanatoșe. Dreptu aceea este neapératu de trebuință, ca se inspirám parintiloru, se aiba cea mai mare îngrijire în acest'a privință, și se grigéscă, ca pruncii se nu manance obiecte de nutremente, prin cari si-aru

puté atrage vre unu defectu organicu, și se-ii deprinda a mancă numai alimente sanatoșe și priintioșe.

Ca o a două condițiune în dezvoltarea intelectuală a pruncilor nu se presentéza detorință de a pune prunciloru la dispozițiune unele și altele obiecte, ca se le întueze, se și póta cascigá cunoștințe despre ele, și astfelu se aiba materialu pentru activitate spirituală. Se întielege de sene, că cerendu pruncii din cându în cându desluciri dela noi, avemu se li le dăm aceste la momentu, și astfelu se-ii ajutám întru cascigarea a câtu mai multe cunoștințe. Se grigim apoi, ca se se exprime curatu, și se nu invetie nimicu falsu.

Pentru tóte acestea nu se recere mare ostenéla. Pruncii insisi ne dau ocaziune, și ne indigitéza prin întrebările lor momentele, cându se le venim în ajutoriu cu deslucirile noastre. De mare însemnatate mai sunt apoi pentru stadiulu acest'a contactulu cu prunci de aceeași etate, jocurile, preumblarea și cu deosebire întuirea obiectelor din natura, unu lucru foarte usor pentru pruncii poporulu nostru agricolu.

A deprinde înse pe prunci mai înainte de ce au ajunsu etatea de școlă cu cetire, scriere, declamarea de versuri, s'eu chiar a-ii silí se invetie limbi streine, este unu lucru nu numai superfluu, daru chiaru stricatosu din causă că alteréza atât dezvoltarea corporală, câtu și cea spirituală. Astfelu de ocupațiuni încordéza pré tare creerii prunciloru, le slabesc sanatarea, și ii-conturba în dezvoltarea lor normală. De aceea sunt foarte puțin pedagogi aplecați pentru o astfelu de prupire a educațiunei.

Prunculu numai atunci se dezvoltă normalu în privință intelectuală, cându educațiunea se marginesce la cele indigitate mai sus, unu lucru, carele lu-pote indepliní mai fie care mama, dacă are timpulu necesariu spre scopulu acest'a.

Barbatii cei mai însemnați pe terenulu pedagogiei: Comeniu și Pestalozzi le dau mameloru acésta rolă. Favorit'orie pentru o educațiune bună de casa sunt impregiurările mai cu seama în familiile, ce aparțin claselor de medilocu, cu deosebire apoi în populațiunea, ce locuiesce la tíera, în timpu ce luculu din familiile avute și seraci'a pré mare invólva foarte mari pericle pentru educațiune. La poporulu nostru nu sunt impregiurările pentru o educațiune de casa atât de nefavorabile, ca se nu putemu sperá o ameliorare în acésta direcțiune. Poporulu nostru traiesce pre la sate, și mai cu seama pe langa deluri, unde natur'a presentéza prunculu înca din cea mai fragedă copilărie o variațiune foarte mare. Știutu este apoi, că cu câtu este variațiunea mai mare, cu atâtu i se ofere prunculu mai multa chrană spirituală. Dacă este vre o pedecă în acésta avemu a o caută numai în seraci'a cea mare, ce s'a latitu asupra noastră. Acestu reu înse i s'ar poté ajutá prin o procedere colectivă, prin formarea de reuniuni pentru susținerea unor gradini de prunci acomodate necesităților noastre și cu caracteru nationalu.

Gradinile de prunci sunt ajutoriulu celu mai acomodat pentru spriginirea educațiunei de casa. Ele sunt astadi introduse mai în tóte partile, și esperienti'a timpulu din urma a doveditu din destulu, că sunt unu institutu foarte practicabilu. Dacă voim deci se ridicám instructiunea poporulu nostru, atunci este urgentă necesitate, ca se lucrám cu totii și în acésta direcțiune.

Proiectu de lege pentru academi'a română de știință.

Art. I. Societatea academică română instituită prin decretulu domnescu nr. 1246. din 26. Augustu 1867. se declara institutu nationalu cu denumirea de Academia română.

Ea si-are resedinti'a în capital'a Romaniei.

Art. II. Academi'a romana are de scopu cultur'a limbei si a istoriei nationale, a literiloru, a sciintieloru si frumóseloru arte.

Art. III. Academi'a romana este si remane persóna morala si independinte in lucrarile sale de ori ce natura.

Ea singura se organisa, si face reglemente, si-si administra averea sa presinte si viitóre.

Art. IV. Statulu face academiiei romane o dotatiune anuala ficsa de 30,000. treidiecei de mii lei, care se va inscrie in bugetulu statului.

Din acésta suma o parte va fi pururea afectata de catra academia la acordarea a dóue premii, unulu scientificu si altulu literaru, purtandu numirea de: premiulu Lazaru, premiulu Heliade Radulescu.

Art. V. Pentru de-a si constrú si a-si avea localulu seu propriu, statulu cedéza academiiei romane, terenulu din fati'a universitatiei la capulu despre resaritu alu gradinei botanice latulu . . . 48 metri, lungulu 13 metri.

Art. VI. Academi'a romana intretiene relatiunile sale cu statulu prin ministeriulu culteloru si instructiunei publice.

Ministru, G. Chitiu.

Diverse.

☒ **Metropolitulu din Salonichi** Ioachim a fost alesu dilele trecute, dupa cum scriu diurnalele, de patriarchu alu Constantinopolului.

— **O festivitate.** Astadi in 8. octobre vechiu va avé locu in Bucuresti primirea armatei. Pregatirele se urméza cu mare activitate. Trupele voru trece pe sub maretulu arcu de triumfu, ce se redica pe podulu Magosióiei, care dela acea data se va numi Calea Victoriei, voru defilá pe dinaintea statuei lui Mihaiu viteazulu si apoi pe calea Craiovei, voru esí la Filaretu, unde primari'a capitalei le va dá o mésa. (R. L.)

× **Diariulu „Romanulu“** aduce scirea, cá la 3 ale curentei a sositu in Bucuresti unu trimisu estraordinariu alu presiedintelu republicei Stateloru-Unite cu o scrisóre autografa catra M. S. regala, Domnulu Romaniloru. Presiedintele republicei americane felicita pe M. S. Carolu I. pentru proclamarea independentiei, si uréza prosperare tierii.

— **Unu edictu.** Autoritatile din Tréve si Saarlouis, orasie germane au emis unu edictu, prin care moraliséza pe publicu in modulu urmatoriu: „Nici unu copilu nu are voia de a injurá si a fumá pe strade: facendu despre acést'a respundietori pre parinti.“ Diariulu „Femei'a Romana“ vorbindu despre acestu edictu dice: „A moralisá poporulu este a inaltia natiunea! A moralisá pe copilu este a purificá moravurile, este a face ómeni demni, civilisati si onesti. Óre romanii nu dorescu ei ca generatiunea viitória se poséda pe langa cultura si moralitatea?“ Dreptu aceea propune sus amintitulu diariu, ca se se formeze societati si comitete pentru moralisarea copilului din poperu, cátu si a ómeniloru mari — se fie mai stepani pe cuvintele, ce le iesu din gura si din formarea obiceiurilor

— **Unu respunsu eroicu.** — Se scie, cá cabinetulu din Athen'a a adresatu Turciei o nota, prin care o invita a-i cedá cele doué provincii, cualificate de densulu ca grecesci: Thesali'a si Epirulu, séu celu pucinu o parte din-trensele. Savfetu pasia, care cunósce pucina istoria, se dice, cá ar fi respunsu la not'a grecésca: „Vino sile ia.“ Grecii, au gasitu, cá respunsulu acest'a, desi curatu anticu elenicu, este prea eroicu si nepotrivitu cu timpulu. Pentru acestu cuventu s'au decisu a rogá pe marile puteri, printr'o

nota in stilu grecescu cu totul modernu, se binevoiesca a intreveni pe langa Savfetu si a 'lu face se nu mai comita asemenea anacronisme, (G. F.)

* **Dlu Vasile Alecsandri** a adresatu redactiunei „Familiei“ urmatória epistola: „Mircesci, 20 septembrie 1878. Stimabile confrate! Cu multu interesu si cu o legitima induiosire cetescu in „Familia“ numele ostasiloru Romani ce siau perdutu viéti'a si si-au versatu sangele pe campulu de resboiu alu Bosniei. Acésta lupta in contra unoru ómeni fanatici, éri isi apera tiér'a, reclama intrebuintiare de osteni tari, viteji, disciplinati, nepasatori de trude si de móрте. Romanii au fostu daru trimisi cei antai ca se intre in focu si se deie pilda de barbatia celorlaltor tovarasi de arme ai loru. Dupa numerulu raniloru si alu mortiloru ce au caditu pan'acuma in diferitele ciocniri cu insurgentii din Bosni'a se constata, cá Romanii nu s'au crutiatu, ei si-au indeplinitu datori'a militara cu acea sublima abnegare, cu acelu aventu eroicu, de care au datu probe si la Solferino, si la Sadova, si la Grivitia, si intr'unu cuventu, pretotindene unde s'a desfasuratu drapelulu loru. Imi place a crede, cá guvernulu austro-maghiaru va recunósce oficialu serviciile si meritele elementulu romanu din óstea sa. Pan'atunci inse. credu, domnule Vulcanu, cá noi suntemu datori a organisa ajutóre pentru usiorarea suferintieloru aceloru raniti si pentru neamurile aceloru morti. Sub acestu indemnu V'am espeduitu astadi prin posta unu pachetu contienendu mai bine de un'a suta mici brosiuri intitulate: „Ostasii Nostri.“ Binevoiti, ve rogu a dispune de ele, cum veti gasi mai bine cu cale, pentru cá produsulu vendiárii loru sè se adaoge pe langa celelalte colecte de bani ce se voru face in ajutorulu fratiloru nostri caduti pe campulu gloriei. Profitu de acésta nóua ocasie pentru a Ve esprimá simtirile mele de stima si de afectie. V. Alecsandri.“

+ **Decoratiune pentru dame.** In Romani'a se introduce o decoratiune pentru dame. Acésta decoratiune se va impartí dameloru, cari au ingrigitu de raniti romani in decursulu resbelului.

+ **La desbaterile** din camer'a Romaniei pe candu se tractá de cestiunea Dobrogei au asistatu si doi membri ai deputatiunei de noue trimisia de musulmanii din Dobragea, cu scopu ca se invite guvernulu romanu a ocupá acésta tíera.

„**Corpurile legiutórie** ale Romaniei au votatu la 28 si 30 septemvre espiratu doué motiuni in privinti'a cestiuniloru celoru grele impuse tierii in urm'a tratatului dela Berlinu. Motiunea senatului suna: „Comissiunea Dvóstra a studiatu corespondenti'a diplomatica relativa la tratatulu dela Berlinu din 13. Iuliu 1878; ea a veduitu cu adenca machnire, cá puterile europene prin vointi'a loru colectiva si intrunu intreresu alu generali a impune Romaniei dureróse sacrificie. Comissiunea Dvóstra propune inse, ca guvernulu se fie autorisatu a se conformá tratatului din Berlinu in acésta privintia; totu odata comissiunea Dvóstra este de parere a se autorisá guvernulu, ca se ia in possessiune Dobrogia si a o administrá prin regulamente de administratia publica pana la convocarea Adunarii Consituante; Comissiunea in fine angagéza pe guvernulu, ca atátu pentru solutiunea definitiva a cestiunei Dobrogei, cátu si pentru celelalte cestiuni, cari resulta din tratatulu de Berlinu se convóce celu multu in cursulu sesiunei ordinare de trei luni o adunare constituanta de revizuire conformu art. 129 din Constitutiune.“ Motiunea Camerei este urmatóri'a: „Adunarea deputatiloru luandu cunoscentia de dispositiunile din tratatulu dela Berlinu privitóre la Romani'a, si-esprima durerea pentru grelele sacrificie, la cari tiér'a este indetorata; silita inse de otaríriile puteriloru si nevoindu a fi o pedeca la consolidarea pacii autoriséza pe guvernulu a se conformá vointiei colective a Europei retragendu autoritatile civile si militare din Basarabia si luandu in possessiune Dobrogia si Delta Dunarei. Celelalte cestiuni se voru regulá pe cale constitutionalu.“

= **Abonamentu** la „*Albina Carpatilor*“, fôia beletristica, scientifica si literara cu ilustratiuni. Redactoru *Josif Popescu*. Editoru *Visarion Roman*. Dupa o intrerupere de trei luni casiuata prin mórtea redactorului *Jon Al. Lapedat* „*Albina Carpatilor*“ reapare. Prin acést'a se realizéza o dorintia esprimata de repetite ori de numerosulu publicu, care a binevoitu a spriginí cu caldura acésta lucrare. Noulu redactoru alu „*Albinei Carpatilor*“ este cunoscutu cetitoriloru nostri ca fostu colaboratoru al acestei foi. In totu timpulu bólei îndelungate a regretatului *Jon Al. Lapedat*, Domnulu *Josif Popescu* a purtatu tóta sarcin'a redactiunei. Ca unulu, care singuru cunoscea mai bine spiritulu întreprinderi si principiile conducátore ale lui *Lapedat*, densulu este chiamatu se continueze o lucrare atátu de frumósa si atátu de apretiuita de publiculu romanu. Programulu fôiei remane acelasi, de óre-ce aici nu e vorb'a de unu inceputu, ci de o continuare. Ca se se inlesnéscá inse respandirea diarului si in clasele mai lipsite ale societátii, am gasitu cu cale, se reducemn pretiulu abonamentului, chiar cu óre-care modificari in editiunea foiei. Éta aceste modificari: Diarulu va aparé incependu dela 15. Octomvre st. v. anulu curentu de dóue ori pe luna, a-nume la 15 si ultim'a fia-carei luni, in numeri inse de cate dóue cóle tipariu desu, cu ilustratiuni bune. Afara de aceea se va continuá editiunea in volumuri lunare de cate 4 cóle. Pretiulu Abonamentului se reduce precum urméza: Pentru Austro-Ungaria Pe anu 6 fl. — Pe 6 luni 3 fl. — Pe 3 luni 1 fl. 50 cr. — Pentru Romania Pe anu 16 lei. — Pe 6 luni 8 lei. — Pe 3 luni 4 lei. Un volumu costa 50 cruceru séu un leu 40 bani. Abonamentele se facu la editorulu *Visarion Roman* in Sibiu, séu prin corespodintii nostri si prin librariile de dincoé si de dincolo de Carpati, in fine la tóte oficiile postali. Domnii, cari se abonasera pe întregu anulu 1878 fara a fi dispusu inca asupra restului de abonamentu de 4 florini, séu 11 lei remanu abonati pe timpulu câtu ajunge acestu restu, ori mai tramitiendu 2 florini séu 5 franci se considera de abonati pe întregu anulu 1878—1879. Anulu „*Albinei Carpatilor*“ incepe cu 1 Octobree a fia-carui anu si se termina cu 30. Septembrie a anului urmatoriu. Incredintiámu pe onor. publicu, cá nu vomu crutiá nici o jertfa pentru a corespunde asceptariloru. Facemu unu apelu caldurosu catra toti Romanii, se spriginéscá o întreprindere literara unica in felulu ei si care s'a inceputu sub cele mai bune Auspicii.*) Sibiu, in 1. Septembrie 1878. Editur'a „*Albinei Carpatilor*.“

Concursu.

2—3.

Pe statiunea invetiatoréscá dela scol'a confes. gr. or. din comune'a *Ravna*, in inspectoratulu Borosineului, comitatusu si dieces'a Aradului se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **26 Octomvrie a. c. st. v.**

Salariulu 70 fl. v. a. — 5 cubule de grâu, 5 cubule de cucurusu, 8 orgii de lemne, din care se va incaldí si scol'a, — quartiru cu gradina — unu jugeru de pamentu aratoriu, — dela mórí mari 40 kr. dela cei mai mici. 20 kr.

Recuretii si voru trimite recursele instruite in întielesulu §-lui 13 din stat. org. si adresate comitetulu parochialu — inspectorelui cercualu de scole *Nicolau Beldea* in Borosineu, care este si posta ultima. —

Ravna 23 Septemvrie 1878.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspect. scol.

*) Alaturamu la Nrulu de astadi o lista de abonamentu la „*Albina Carpatilor*.“ (Red.)

1—3.

Pentru statiunea invetiatoréscá din comun'a *Poganesciu* prot. gr. or. alu *Fagetului* se escrie concursu cu terminulu pana la **30 octombree 1878.**

Emolumintele suntu: 63 fl. v. a. 10 meti de grâu; 20 meti de cucuruza, 50 punti sare; 100 punti elisa; 12 punti lumini; 8 orgii de lemne, 1. jugeru de pamentu, quartiru liberu cu 1/2 jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recursele loru instruate in sensulu stat. org. bis. se le snbstérna pana la terminulu pusu, dllui prot. *Atanasiu Joanovicu* in *Fagetu*.

Poganesciu in 16 Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopresbiteru.

1—3.

Pentru statiunea invetiatoréscá din comun'a *Drinova* prot. *Fagetului*, se escrie concursu cu terminulu pana la **26 Octombree 1878.**

Emolumintele suntu: 97. f. 60. cr. v. a. 10 meti de grâu; 20. meti de cucuruza; pentru curatirea si incalzirea séolei 8. f. v. a. scripturistic'a 5. f. diurne la conferintiele invetiatoresci 6. f. v. a.

Doritorii de ocupá postulu acest'a sunt avisati, cá recursele loru, instruate in sensulu stat. org. bis. se le substérna dlui protopopu *Atanasiu Joanovicu* in *Fagetu*

Drinova 15 Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopresbiteru

3—3.

Pentru parochi'a vacanta din *Sinitea* se escrie concursu, cu terminu de alegere pe *Duminec'a* din **15. Octobree st. v. a. c.**

Emolumintele suntu: Una sessie de pamentu estravilanu, birulu dela 170. de case câte o mesura de bucate, diumetate grâu diumetate cucurudiu, si stolele indatinate. — Din acestea emoluminte, intrunu anu de dile, diumetate cadu in folosintí'a orfanei reposatului preotu. —

Recurentii au de asi trimite recursele la Domnulu protopresbiteru alu *Chisineului Petru Chirilescu* in *Kétegyháza*, adresate comitetulu parochialu subscrisu, si provediute cu testimoni: cá suntu absoluti Clerici cu esamenu de calificatiune, — avendu in vreo *Dumineca* séu *serbatóre* a se presentá la biseric'a dia *Sinitea* inca nainte de alegere, ca se-ii cunósca poporul. — Cei cu 8. Clase gimnasiali si testimoni de maturitate voru fi preferiti. —

Sinitea 14. Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, protopresbiteru.

3—3.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scol'a de fete in *Checia-romana*, din lips'a competentiloru ne putendu-se tienea alegerea de invetiatoriu in 14. Septembree a. c. pe langa conditiunile publicate in acésta fôie sub Nr. 35. 36 si 37 se defige de terminu nouu din'a de **26 Octobree a. c.** —

Checi'a Romana 20 Septembrie 1878.

In numele comitetulu parochialu.

Suetoniu Petrovicu, parochu. ases. Consectorialu.

2—3.

Se escrie de nou concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scóla gr. or. confesionala romana din comuna *Rusova-noua*, dieces'a Caransebesului, protopresbiteratulu Bisericeii-albe, comit. Carasiu, devenita vacanta prin resignarea de buna voie a fostului invetiatoriu Josifu Mio-cu — pana in **15 Octomvre a. c.** in care di va fi si alegerea.

Emoluminte suntu: a) in bani gata in care e com-putata: clisa, sare si luminele facendu toate la olalta 110 fl. b) spesele conferentionale 10 fl. c) in naturali optu metie grâu si doispredece meti de cucurudiu: d) 4 orgie de lemne din care are ase incaldi si scól'a: e) doue jugere de pamentu aratoriu clasa prima, o gradina de 600 □-1 estravilana, cuartiru liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati asi asterne recursele lorú bine instruate prescrizeloru statut. org. bisericescu Pré O. D. Josifu Popoviciu, protopopu in Jamu.

Si in fine fie care recurentu are a se infatiosá in susu numit'a comuna in vre-o duminica ori serbatóre in s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu bisericescu.

Rusova-noua, 17. Septemvre 1878.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu protopopulu tractuslu, **Josifu Popoviciu.**

3—3.

Prin acést'a se escrie concursu pe parochi'a de clas'a II. in *Monosturu* provediuta cu emolumintele anuali de $\frac{3}{4}$ de sesie parochiala, cam vreo 60 chible de grâu, si diu-metate din stola (câci $\frac{1}{4}$ parte de sesie, vreo 60 chible de grâu si diu-metate din stola obvinu nefericitului preotu localu, carele au nebunitu) pana in **26. Octobree a. c.** candu se va tiené si alegerea. Pe parochia potú recurá aceia individi, carii sunt capaci a serví cultulu ddieescu si in limb'a slavéna (spre care scopu debue sè se supuna esaminarii nain-tea protopresviterului tractualu), carii au absolvatu celu putienu IV. clase gimnasiali, séu cursulu preparandialu si celu teologicu, si au depusu esamenulu de qualificatiune cu succesu bunu. — Recurintii sunt avisati pana atunci a se presentá in vreo duminica séu serbatóre in biserica spre documentarea desteritatii lorú in cele rituale.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Melietiu Dreghiciu**, prot. Thimis.

3—3

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Tievaniulu micu*, in Protopresbiteratulu Oravitiei Cottulu Carasiului, se escrie concursu pana in **28 Octomvrie a. c.** Emolumintele suntu. Salariu anuale 420 fl. v. a. Pentru conferintie si sripturistica 10. fl. Pentru lemne din care are ase in caldi si scola 30 fl.; $\frac{1}{4}$ jugeru gradina pentru legumi; $\frac{1}{4}$ jugeru gradina afara de comuna; 1 jugeru pamentu aratoriu de clasa prima; cuartiruu liberu. Doritorii de a ocupá acestu postu au asi adresá recursele, instructe conformu statutului organicu cu atestatele necesare, — comitetului parochialu, si ale trimite D protopopu Jacobu Popoviciu in Oravitia pana la terminulu prefptu.

Tievaniu micu in 15 septembre 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiteru tractualu.

3—3.

Pentru parochi'a si pentru statiunea invetiatorésca din *Hodisiu* in protopresbiteratulu si inspectoratulu Buteniloru — se escrie concursu pana la **14/26 Octobree a. c.** in carea dia voru fi si alegelele.

Venitele parochiei suntu: folosirea unei sessiuni de pamentu, biru si stole dela 130 case, cuartiru liberu si gradina de legumi.

Éra salariulu invetiatorescu este: 200 fl. in bani, 10 sinice de bucate, 10 orgii de lemne, cuartiru si gradina de legumi.

Recurintii sub durat'a concursului se se presinte vr'odata in biserica si recursele instruite cu documentele necesarie le voru substerne subscrisului comitetu parochiale pe calea oficiului protopresbiterale.

Hodisiu 14 Septembre 1878.

Comitetulu parochialu.

In cont. cu mine **Constantin Gurbanu**, prot. si inspect. cerc. descóle

3—3.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci din *Madrijesci* in inspectoratulu Buteniloru, cu salariu anuale de 100 fl. 10 stengini de lemne, 10 sinice de bucate, 2. mesuri de fasóle, 80 portiuni de fênu si cuartiru liberu cu gradina de legumi, — prin acést'a se escrie concursu pana la **8/20 Octobree**, in carea dia se va tiené si alegerea. — Recurentii in acestu restimpu se voru presentá in biserica vr'odata si-si voru tramite recursele sale subsemnatului comitetu pe calea oficiulu inspectorale.

Madrijesci, 14 septembre 1878.

Comitetulu parochialu.

In cont. cu mine **Constantinu Gurbanu**, prot. si inspect. cerc. de scóle.

3—3.

Spre ocuparea postului invetiatorescu la clasa I. acum radicata in *Tierenteazu* (Czernegyház), provediutu cu emolumintele anuali de 120 fl., 20 chible de grâu, 10 chible de cucurudiu, 2 stangeni de lemne, 2 stangeni de paie, cortelu liberu si $\frac{1}{2}$ din gradina de legumi, se escrie concursu pana in **22. Octobree a. c.**, candu va fi si alegerea. — Recurintii sunt avisati recursurile lorú, provediute cu testimoniulu de qualificatiune, a le substerne inspectorului scolariu Meletiu Dreghiciu in Thimisíor'a, si in vreo duminica séu serbatore a se presentá iu biserica spre documentarea desteritatii sale in tipicu si cantari.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Melietiu Dreghiciu**, prot. Thimis.

2—3.

Pe statiunea invetiatorésca dela scol'a confes. gr. or. din comuna *Ignesci*, in inspectoratulu Borosineului, comitatulu si dieces'a Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **22. Octomvrie a. c. st. v.**

Salariulu: 80 fl. v. a. 4 cubule de grâu, 4 cubule de cucurusu, 8 orgii de lemne, din care este ase incaldi si scol'a, doue jugere pamentu aratoriu, — cuartiru cu gradina de legumi.

Recurintii si-voru trimite recursele, — instruite in intielesulu §-lui 13 din stat. org. si adresate comitetului parochialu, — inspectorului cercualu de scóle Nicolau Beldea in Borosineu, care este si posta ultima. —

Ignesti 23 septemvrie 1878.

Comitetul parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspect. scol.